

Vår Handläggare
Mattias Dahlström

Nyköpings kommuns remiss på SOU 2016:69 Kulturskole- utredningen ”En inkluderande kulturskola på egen grund”

Ärendebeskrivning

1.1.1 Kultur- och fritidsnämnden har givits möjlighet att yttra sig över betänkandet – En inkluderande kulturskola på egen grund.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 30 april 2015 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att ta fram en nationell strategi för den kommunala musik- och kulturskolan. Kulturdepartementet har nu skickat ut betänkandet på remiss. Remissvar ska vara Kulturdepartementet till handa senast den 15 mars 2017.

1.1.2 Förslag till yttrande

Kultur- och fritidsnämnden och Divisionen Barn, Utbildning och Kultur har följande förslag till synpunkter på ärendet:

Allmänt

Vi uppskattar att kulturskolan har blivit föremål för en statlig utredning. Utredningen har en väl formulerad historik och beskrivning av kulturskolans verksamhet idag.

Utredningen har avgränsat sina förslag till ”den verksamhet som kulturskolorna genomför på barns och ungas fria tid” /s 198/. Vi skulle gärna sett att utredningen hade tagit ett tydligare grepp om frågan om samverkan mellan kulturskola och för-/grund-/gymnasieskola.

Då vi i vår kommun har ett omfattande samarbete, mellan skola, kulturskola och kulturförvaltningen, ser vi det som en avgörande framgångsfaktor för att kulturskolans verksamhet och värderingar ska få största möjliga effekt för barn och unga.

Det förvaltningsövergripande samarbetet inom en kommun är också betydelsefullt för trovärdigheten hos medborgarna och för kulturell tillväxt.

Vi fokuserar i vårt svar på de förslag och rekommendationer som utredningen lägger fram i kapitel 6.

6.1 Ny infrastruktur

En tydlig infrastruktur ger stadga, status och kontinuitet åt en verksamhet.

En lagstiftning likt bibliotekslagen med nationell strategi skulle vara bra och en tydlig infrastruktur kan ha en positiv effekt liknande en lagstiftning.

Viktigt med en form av stödjande "styrdokument" som ändå inte har karaktären av läroplan. Det kan dock bli otydligt eftersom kommunerna har självstyre.

Viktigt med både statligt, regionalt och kommunalt engagemang för större likvärdighet över landet och bättre samverkan inom och mellan olika nivåer.

6.2 Nationella mål

Begreppet "mål" är problematiskt. Att dessa mål uttrycker vad en kommunal kulturskola ska är svårförenligt med det kommunala självstyret, så länge det inte finns en lag inom området. Under rådande omständigheter är dessa "mål" snarare att betrakta som "rekommendationer".

Målen ska uttrycka riktningen, inte metoder och verksamhetsformer.

Det kan vara viktigt att formulera, helst i lagtext, att alla barn och unga ska ha möjlighet att "utvecklas genom kulturutövande av hög kvalitet och /med god/ tillgänglighet". /Kulturskolerådet/

Det finns en risk när målen blir för nedbrutna, ända ned till arbetsformer, att målen upplevs som förmyndarskap. "Formerna för undervisningen bör ske utifrån lokala behov och förutsättningar." /Kulturskolerådet/

Mål 1:

Bra uttryckt att barn och unga ska ges möjlighet att "lära, utöva och uppleva konstuttryck". Sämre formulerat: "...i första hand i grupp". Även om det är ett mycket stort värde i lärande och konstnärliga upplevelser i grupp så kan formuleringen ses som en alltför detaljerad anvisning om en arbetsform, som bör avgöras lokalt. Hellre någon text om att "konstnärliga upplevelser förstärks i ett socialt sammanhang".

Mål 2:

Otydligt vad "barns och ungas fria tid" betyder. Det kan betyda att det bör finnas frivillighet i deltagandet i verksamheten, vilket är positivt. Formuleringen antyder dock att ingen undervisning i kulturskolan får ske på tid då eleven deltar i läroplansstyrd verksamhet. Detta bör vara ett beslut som fattas lokalt – det kan finnas skäl att elever, inte minst i glesbygd, får ta del av kulturskolans utbud under skoldagen, naturligtvis under överenskomna former. Dock finns pedagogiska och konstnärliga fördelar om den större delen av verksamheten sker på "den fria tiden", dvs fritiden. Då finns möjligheter till längre tidspass och eleverna kan delta i grupp med utveckling i berikande sociala sammanhang.

Innehållet i förslaget kan i en förlängning inbjuda till en positiv fördjupad diskussion mellan kulturskolan och skolan om de olika institutionernas möjligheter att tillsammans ta ansvar för barns och ungas kulturella bildning.

Mål 3:

Bra formulerat angående hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd. Olyckligt att formulera en kvantitativ definition ("tre eller flera konstuttryck"). Viktigare att betona pedagogisk och konstnärlig kvalitet, bredd och öppenhet för många kulturella uttryck.

Mål 4 och 5:

Mycket bra. Dessa mål sätter fokus på barnkonventionen och utgör viktiga utmaningar för den rådande verksamheten. Kulturskolan har en unik möjlighet att förverkliga dessa mål.

Mål 6:

Sätter fokus på utbildningens betydelse. Samtidigt öppnar texten för möjligheten att hitta en kompetens som tilltalar barn och unga men som kommer ur stor erfarenhet snarare än utbildning.

Mål 7:

Mycket viktigt.

Mål 8:

Mycket viktigt mål för att uppnå likvärdighet för alla barn och unga. Inom verksamheten tenderar man lätt att tro att man är känd i alla kretsar. Dock saknas kunskap om kulturskolan i stora kretsar av befolkningen. Detta mål utmanar på ett positivt sätt kulturskolan och kommunen i stort att göra verksamheten känd och att öppna upp verksamheten för de grupper och individer som inte självklart söker sig till kulturskolan.

Mål 9:

Mycket viktigt för att betona kulturskolans viktiga plats i samhället.

6.3 Nationellt kulturskolecentrum

Positivt med en starkare struktur på det nationella planet.

6.4 Utvecklingsbidrag

Positivt. Mycket viktigt att kriterierna för bidraget är tydliga och kopplas till den nationella strategin och de nationella målen.

6.5 Tidsbegränsat verksamhetsbidrag

Ingen åsikt.

6.6 Bidrag till nationell spetskompetens

Ingen åsikt.

6.7 Bidrag till regional samordning.

Det existerande positiva samarbetet inom vårt län dels mellan kulturskolorna sinsemellan, dels mellan kulturskolorna och länskulturinstitutionerna kan med detta bidrag få en viktig skjuts framåt. En större samordning kan ske beträffande elevprojekt, personalsamordning och, inte minst, kompetensutveckling för personalen.

6.8 Förstärkta utbildningsvägar

Kulturskolan saknar idag en anpassad nationell utbildningsstruktur. Vissa relevanta utbildningar finns, dock behövs fler utbildningar, inte minst musikpedagogutbildningar, med inriktning mot kulturskolans speciella förutsättningar.

Det behövs flera ingångar bl.a. för yrkesverksamma konstnärer inom olika konstarter. Den konstnärliga kvalitén och fördjupningen inom en konstart är viktig samtidigt som man ska uppmuntras att delta i större och mindre projekt med många konstarter och uttrycksformer inblandade.

Viktigt är att det också inom lärarprogrammet finns en möjlighet att studera till lärare inom kulturskolan, eventuellt i kombination med tjänst i grund- och gymnasieskolan.

6.9 Kulturskolorelaterad forskning

Viktigt att forskningen inom området stärks upp. Kulturskolan har ett allmänt gott rykte och man kan ana många positiva effekter av kulturskolans verksamhet. Dock saknas mycket forskning av verksamheten och dess effekter.

6.10 Utvärderingar och nästa steg

Positivt att effekterna av de beslut som fattas utifrån utredningens förslag utvärderas inom några år. Vid denna tidpunkt kan det bli aktuellt att se över formerna för den nationella styrningen, i form av nationella rekommendationer, mål eller om det är aktuellt med en lagstiftning.

I detta sammanhang förutsätter vi att ett större fokus läggs vid det gemensamma uppdraget som skola, kulturliv och kulturskola har i en kommun för barns och ungas kulturella bildning.

6.11 Utredningens rekommendationer

Att utredningen ger ett stort antal rekommendationer ser vi som positivt och inspirerande. Rekommendationerna blir föremål för fortsatta samtal regionalt och lokalt i kulturskolan, kulturinstitutionerna och skolan.